

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Yritysverstas - polkuja yrittäjyyteen
Hakemusnumero	905032
Valintakokouksen päivämäärä	25.2.2025
Hakijan virallinen nimi	Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy
Osatoteuttajat	-
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.4.2025
Päätymispäivämäärä	31.1.2027
Käsittelijä	Verna Piirainen

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Yritysverstas - polkuja yrittäjyyteen -hanke pyrkii kehittämään alueen elinvoimaisuutta yrittäjyyteen kouluttamisella. Erityisesti Taivalkoskella uusien aloittavien yritysten määrä on vähentynyt ja samalla lopettavien yritysten määrä on kasvanut. Moni yritys Koillismaalla hakee toiminnalleen jatkajaa ja samaan aikaan työttömyys on suurta. Suunnitteilla oleva hanke vastaa paikalliseen verkostoitumisen, yrittäjyyskasvatuksen ja kouluttamisen tarpeeseen, ja osaltaan tukee uusien yritysten perustamista ja työpaikkojen syntymistä. Hankkeen toimesta yrittäjyyttä halutaan tuoda esille luontevana työllistymisen tapana.

Yrittäjyyttä halutaan tehdä tutuksi yrittäjyydestä kiinnostuneille ja toisen asteen opiskelijoille alueen kouluissa. Hanke koordinoi alueelle yrittäjyyteen liittyvää koulutussisältöä, joka jää alueen toimijoiden käyttöön. Hankkeen yrittäjyyteen tukevat toimet ovat avoimia kaikille, mutta niitä tarjotaan yhteistyössä alueen yrittäjien ja oppilaitosten kanssa. Hankkeen tavoitteena on lisätä yrittäjyyskasvatusosaamista ja kasvattaa opiskelijoita yrittäjyyden teemoihin osana opintoja. Hanke tukee yrittäjyydestä kiinnostuneita valitsemaan yrittäjyyteen liittyviä kursseja, ja näin mahdollistaa tutkinnon osien suorittamista yrittäjän ammattitutkinnosta.

Hanke lisää tietämystä yrittäjyyden monista mahdollisuuksista esimerkiksi osa-aikaisen yrittäjyyden tai omistajanvaihdosten mahdollisuuksista tiedottamisen myötä. Hanke tunnistaa ja tavoittaa palkkatyössä olevat yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöt. Yrittäjyydestä kiinnostuneiden ja paikallisten yrittäjien välille luodaan luonnollisia verkostoja. Yrittäjyydestä kiinnostuneille henkilöille tarjotaan vertaistuellisia yrityshautomotapaamisia yritystoiminnan kehittelyyn. Hanke rakentaa yrittäjyyteen tukevaa palvelupolkumallia yhdessä kuntien työllisyyspalveluiden ja alueen yrityspalveluiden kanssa.

Hankkeen kohderyhmät:

Hankkeen varsinaiset kohderyhmät ovat alueella asuvat ja opiskelevat, yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöt, paikalliset yritykset ja yrittäjät, opettajat ja oppilaitosten edustajat, yrittäjäyhdistykset sekä kunnan yrityskehitys- ja työllisyyspalveluasiantuntijat. Yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöt sisältävät erilaisissa elämän- ja työllisyystilanteissa olevat, kuten työttömät, palkkatyössä olevat yrittäjyydestä

kiinnostuneet, monipaikkaiset, maahanmuuttajat, osa-aikaisesta yrittäjyydestä kiinnostuneet eläköityneet, sekä muut jo sivutoimisesti yrittäjänä toimivat, mukaan luettuina kevytyrittäjät.

Osallistuvia yrityksiä 25 kpl; osallistuvia henkilöitä 73, joista 8 työttömiä, 45 opiskelijoit, 15 työssä olevia ja 5 työmarkkinoiden ulkopuolella. Hankkeen osallistujista arvioidaan olevan alle 30-vuotiaita lähes 75 %.

Hankkeen toimenpiteet:

Hankkeessa on kolme (3) työpakettia, joista jokainen omilla toteutustavoillaan vastaa paikallisiin kehitystarpeisiin. Työpajat muodostavat yhdessä toisiaan tukevan, yrittäjyyteen kouluttavan kokonaisuuden. Työpaketit toteutetaan tiiviissä yhteistyössä hankkeen yhteistyökumppaneiden kanssa.

Työpaketit ovat:

TP1 Yrittäjyyteen kouluttaminen

TP2 Polkuja yrittäjyyteen

TP3 Yrittäjyyteen tukeminen

Työpaketti 1. Yrittäjyyteen kouluttaminen

- Opettajien yrittäjyyskasvatusosaamisen vahvistaminen (06/2025- 12/2026)

Selvitetään Taivalkosken alueen toisen asteen opettajien yritysikasvatusosaamista vuorovaikutuksellisesti oppilaitosten kanssa. Toteutetaan toisen asteen opettajien yrittäjyysosaamisen alkukartoitus ja opettajien yrittäjyysosaamisen tuen tarpeen arviointi hankkeen omana työnä. Suunnitellaan yrittäjyysosaamisen juurtumista koulun käytäntöihin. Kuusamossa yrittäjyyskasvatus on huomioitu opetussuunnitelmissa, mutta hankkeessa tehdään myös Kuusamon osalta toisen asteen oppilaitosten osaamisen kartoitus ja tarjotaan täydentävää koulutusta opettajien tarpeiden mukaan.

Hankitaan Taivalkoskella toisen asteen opettajille toivotunlaista yrittäjyyskasvatusosaamisen tukea ja koulutuksia ostopalveluina. Hankehenkilökunta toteuttaa tarve- ja toimijakartoituksen ja kilpailuttaa ostopalvelun. Koordinoidaan toisen asteen opettajille kohdennettuja toimia, kuten esimerkiksi opettajille räätälöityjä koulutuspäiviä tai lisenssejä yrittäjyysopetus materiaaleihin osaamisen lisäämiseksi. Opettajien koulutuspäivät ovat avoimia myös Kuusamon toisen asteen opettajille.

- Yrittäjyyskoulutus ja yrittäjyyden kurssit (09/2025- 12/2026)

Tuodaan Taivalkoskelle valikoima kaikille avoimia, yrittäjyyteen tukevia peruskursseja yrittäjyyden ammattitutkinnosta. Valmistellaan kurssien tarjonta paikkakunnan tarpeista käsin huomioiden erilaisten osallistujaryhmien, kuten opiskelijoiden, oppilaitosten ja työssäkäyvien tarpeet. Kurssit toteutetaan etäkursseina, hybriditoteutuksena tai lähiopetuskurssina tarpeiden mukaan. Etäkursseille osallistumista tarjotaan myös Kuusamossa opiskeleville tai asuville henkilöille. Kurssien koordinointi paikkakunnalle hankkeen toimesta.

Kurssitoteutuksissa voidaan hyödyntää toisen asteen tiloja Taivalkoskella. Kurssit sijoittuvat hankkeen kahden toimintavuoden aikana siten että kurssista muotoutuu looginen oppimisen jatkumo. Kurssien aikataulutus mukailee toisen asteen lukuvuosia (syys- ja kevätkauden yrittäjyyskurssitarjonta). Kurssitoteutukset ostopalveluina, projektipäällikkö vastaa kurssien käytännön järjestelyistä, kuten tilojen varauksesta ja aikataulutuksesta.

Työpaketti 2. Polkuja yrittäjyyteen

- Verkostoituminen yritysten kanssa ja vierailut yrityksissä (04/2025-01/2027)

Aktivoidaan alueen yrittäjiä ja yrittäjähdistyksiä verkostoitumaan yrittäjyydestä kiinnostuneiden ja toisen asteen opiskelijoiden kesken. Paikallisten yrittäjien tarinoiden jakaminen ja yritysvierailut toimintoina yrittäjyyteen tutustumisessa ja kasvattamisessa. Eri kokoisten ja erilaisissa elinkaaren vaiheissa olevien yritysten valikoiminen mukaan hankkeen toimiin. Vierailut Kuusamossa sekä Taivalkoskella toteutetaan lähialueen yrityksissä yrittäjyydestä kiinnostuneiden henkilöiden (ml.

yrittäjäshautomotoimintaan osallistuvat) ja toisen asteen kouluryhmien kanssa (6-8 kpl). Kuusamossa toteutusta on mahdollista suunnitella esimerkiksi yrittäjäshautomotoimintaan liittyen. Toimenpiteeseen osallistuvat yritykset 25kpl.

- Vaihtoehtoiset yrittämisen tavat ja yrittäjyydestä kiinnostuneiden henkilöiden tavoittaminen (2025-2026)
- Vaihtoehtoiset yrittämisen tavat ja yrittäjyydestä kiinnostuneiden henkilöiden tavoittaminen (04/2025-01/2027)

Nostetaan hankkeen viestinnässä, tapahtumissa ja muissa toimissa Taivalkoskella ja Kuusamossa esille erilaisia tapoja toimia yrittäjänä, mukaan lukien omistajanvaihdokset, sivutoiminen yrittäjyys ja kevytyrittäjyys. Tuodaan yrittäjyyttä esille vaihtoehtoisena ja potentiaalisena tapana työllistyä. Lisätään tietoutta hankkeen palveluista tavoittaen potentiaaliset henkilöt, kuten työttömät, yrittäjyydestä kiinnostuneet ja opiskelijat.

Työpakettiin sisältyy lisäksi Pop up -yrittäjyysinfopisteiden ja yrittäjyyden teemapäivien pitäminen Taivalkoskella ja Kuusamossa huomioiden moninaiset yrittäjyysmuodot ja mahdolliset yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöryhmät. Markkinoinnin osalta hyödynnetään yrittäjien tarinoiden jakamista paikallisesti ja yhteistyöorganisaatioiden kanavilla (5 kpl). Yhteistyötä tarinoiden jakamisessa tehdään Naturpoliksen Maan pinnalla -aluemarkkinointikanavan kanssa. Yrittäjyystietouden jakaminen ja nuorten yrittäjyydestä kiinnostuneiden tavoittaminen kahdella kohderyhmän käyttämällä sähköisellä alustalla. Sähköiset alustat valikoituvat hankkeen alkaessa niin, että kohderyhmä tavoitetaan mahdollisimman tehokkaasti.

Työpaketti 3. Yrittäjyyteen tukeminen (09/2025-12/2026)

- Yhteistyö kuntiin sijoittuvien työllisyyspalveluiden kanssa ja palvelupolkujen rakentaminen. Palvelupolkujen luominen yrittäjyysneuvontaan yhteistyössä kuntiin sijoittuvien työllisyyspalveluiden kanssa. Taivalkosken ja Kuusamon työllisyyspalveluhenkilöstön yrittäjyysosaamisen vahvistaminen ja yrittäjyyspalveluihin tukevan palvelupolkumallin rakentaminen työllisyyspalveluihin. Aktiivisen yhteistyön käynnistäminen työllisyyspalveluhenkilöstön kanssa palveluun ohjauksen ja yrittäjyydestä tiedottamisen tiimoilta. Työllisyyspalveluhenkilökunnan yrittäjyysosaamisen lisääminen hankkeen omana työnä.

- Uusien yrittäjien vertaistuellinen yrittäjäshautomotoiminta (08/2025-01/2027)

Hankkeen toimesta järjestetään Taivalkoskelle painottuen yrittäjyyteen tukevia säännöllisiä ja vertaistuellisia yrittäjäshautomotapaamisia. Hautomotoiminta keskittyy uusien yritysten toiminnan tukemiseen ja yritysidean kehittelyyn. Yrittäjäshautomotoiminnassa keskitytään kehittämään omaa yritysideaa vertaistuellisesti, sisäistämään taloudellisesti kannattavan yritystoiminnan perusteet, sekä tutustutaan ajankohtaisiin yrittäjyyden teemoihin huomioiden kuitenkin osallistujien yksilölliset tarpeet. Yrittäjäshautomotoiminta on kaikille avointa. Yrittäjäshautomotapaamiset järjestetään OSAO Taivalkosken tiloissa, Business Kuusamon tiloissa ja etäyhteyksillä.

Hautomotoiminnassa tehdään yhteistyötä alueella toimivien hankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa. Hiiliviisasta kiertotaloutta -hankkeessa eräänä toimenpiteenä on käynnistää innovaatiohautomotoiminta, jota varten ollaan kartoittamassa yrityskummeja Kuusamon ja Taivalkosken alueelta. Yrityskummien tehtävänä on mm. jakaa kokemuksia liiketoiminnasta, teknologiasta, innovaatioista ja projektinhallinnasta. Toimintaa tukevia palveluita ja toimintamallia ollaan vasta määrittelemässä hankkeessa. Yrittäjäshautomotoiminnan osalta Hiiliviisasta kiertotaloutta ja Yritysverstas -hankkeilla on synergiaetuja ja mahdollisuus kehittää toimintaa laajemmin yhteistyössä. Yrittäjäshautomotoiminnassa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan Kuusamon kaupungin ja Naturpoliksen koordinoimia Business Kuusamon yrittäjäshautomoverkostoja ja tiloja. Hankkeessa testattuja hautomokonsepteja voidaan jatkossa hyödyntää kuntien alueella.

Työpakettiin sisältyy hankehenkilökunnan koordinoima hautomotoiminnan käynnistäminen, sisältöjen ohjaus hautomotapaamisiin sekä toiminnan muovaaminen osallistujien ja paikkakunnan tarpeita vastaavaksi. Tuetaan osallistujia yritystoiminnan aloittamisen ensitoimintoihin yhteistyössä kunnan yrityspalveluiden kanssa. Työpaketissa varaudutaan myös asiantuntijaluennoitsijoiden kustannuksiin.

Hankkeen tulokset:

Yrittäjyyskasvatus ja yrittäjyyskoulutus (TP1). Koulujen yrittäjyyskasvatus on lisääntynyt ja yrittäjyystietoisuutta on tuotu kouluihin vuorovaikutteisesti. Opettajien yrittäjyyskasvatusosaamista on vahvistettu ja yrittäjyyttä tuotu esille mahdollisuuksien mukaan oppiaineiden opetuksessa.

Yrittäjyyskasvatus on tavoittanut suurimman osan alueen toisen asteen opiskelijoista.

Yrittäjyyskurssitarjontaa on ollut tarjolla kaikille taivalkoskelaisille ja paikkakunnan toisen asteen opiskelijoille, ja heillä on ollut mahdollisuus valita yrittäjyyskursseja kiinnostuksen mukaan. Lukiolaisille ja ammatillisille opiskelijoille on tarjottu yrittäjyyteen perehdyttäviä ja yritystoiminnan suunnitteluun liittyviä yrittäjyyskursseja vähintään 15 osp edestä. Yrittäjyyskursseille osallistuvat henkilöt ovat saaneet käsityksen yrittäjyydestä, osaamista johtaa omaa toimintaansa pitkäjännitteisesti, sekä valmiudet halutessaan aloittaa yritystoiminta. Hankkeella saatuja tuloksia mitataan opettajille ja opiskelijoille suunnatuilla palautekyselyillä tai -haastatteluilla.

Yhteistyö alueen yrittäjien kanssa on lisääntynyt (TP2). Yrittäjien, yrittäjyydestä kiinnostuneiden ja opiskelijoiden kesken on syntynyt luonnollisia verkostoja. Alueella on jaettu nykyistä monipuolisemmin tietoutta omistajanvaihdosten mahdollisuuksista. Yritysvierailut, yrittäjien tarinoiden jakaminen, sekä monipuolisista yrittämisen tavoista oppiminen kannustaa perustamaan uusia yrityksiä alueelle. Yrityksen perustaminen tai olemassa olevan yrityksen ostaminen nähdään potentiaalisena vaihtoehtona työllistymiselle. Yrittäjyyden esille tuominen yritysinfojen ja uusien markkinointikanavien avulla on synnyttänyt kiinnostusta yrittäjyyttä kohtaan. Hankkeen yritysyhteistyö on tavoittanut vähintään 25 paikallista yritystä hankkeen aikana. Yritysvierailuja erilaisille ryhmille on tehty 6-8 kpl. Yrittäjien tarinoita on jaettu paikallisesti ja yhteistyöorganisaatioiden kanavilla 5 kpl.

Yrittäjyyteen tukeminen ja uudet aloittavat yritykset (TP3). Yrittäjyydestä kiinnostuneita henkilöitä on tavoitettu, ja heille on tarjottu yritystoiminnan aloittamiseen liittyvää tukea. Hankkeen tuloksena yrittäjyysosaaminen on vahvistunut hankkeen kohdealueella Taivalkoskella ja Kuusamossa. Yrittäjyyden mahdollisuuksista tiedottaminen on saavuttanut potentiaaliset henkilöt ja paikalliset toisen asteen oppilaitokset ovat saaneet uutta osaamista yrittäjyyskasvatukseen. Yrittäjyydestä kiinnostuneet henkilöt ovat päässeet työstämään yritysideaansa hankkeen yrityshautomotapaamisiin tai ovat voineet opiskella yrittäjyyden teemoja hankkeen koordinoimilla yrittäjyyskursseilla.

Kuntien työllisyyspalveluihin laadittava yrittäjyyspalveluihin tukeva palvelupolkumalli tavoittaa yrittäjyydestä kiinnostuneet työnhakijat ja työllisyyspalveluiden henkilökunnan yrittäjyysneuvontaosaaminen on parantunut. Yrittäjyyteen tukevia maksuttomia palveluita on tuotu kaikkien saataville matalan kynnyksen palveluina. Hankkeen tuloksia voidaan mitata määrällisesti uusien aloittavien yritysten ja omistajanvaihdosten määriä seuraamalla, sekä yrittäjyyskursseille ja yrittäjyyskasvatustoimiin osallistuneina henkilöinä. Hankkeen aikana syntyy uusia aloittavia yrityksiä tai tehdään yritysten omistajanvaihdoksia yhteensä 10 kpl.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:

Palkkakustannukset 146 046 €

Matkakustannukset 9 152 €

Ostopalvelut 81 930 €

Flat rate 7 % kehittäminen 16 599 €

Nettokustannusarvio yhteensä 253 727 €

Rahoitussuunnitelman jakautuminen:

EU+valtio 202 983 €

Omarahoitus, kunta 50 744 €

Rahoitussuunnitelma yhteensä 253 727 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	253 727 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	253 727 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	202 983 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 7 erityistavoitetta 7.1 Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä sekä Pohjois-Pohjanmaan alueellista siirtymäsuunnitelmaa. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi.

Hanke tukee uusien taitojen hankkimista, uuden oppimista ja uudenlaisten työllistymisvaihtoehtojen löytymistä yrittäjyyden kautta. Hankkeen tuloksena Taivalkosken ja Kuusamon alueen yrittäjyysosaaminen kasvaa. Hanke tukee uusien yritysten syntymistä ja yritysideoiden eteenpäin viemistä mm. tiedottamisen, yrittäjyyskoulutusten ja yrityshautomotoiminnan kautta. Kuntien työllisyyspalveluihin laadittava yrittäjyyspalveluja tukeva palvelupolkumalli tavoittaa yrittäjyydestä kiinnostuneet työnhakijat aiempaa paremmin ja lisää työllisyyspalveluhenkilökunnan yrittäjyysneuvontaosaamista.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025: D. Yrittäjyyspolkujen monipuolistaminen ja sujuvoittaminen huomioiden omistajavaihdosasiat (Pohjois-Pohjanmaa MAKO KT 3 D)

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino- ja luonnonvara -teemaryhmä, kirjallinen kommentointi 16.12.2024 - 10.1.2025

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 29.1.2025

Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 25.2.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä